

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK
HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK İŞARET DİLİ DERSİ (1, 2, 3. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

ANKARA, 2015

**TÜRK İŞARET DİLİ DERSİ (1. SINIF) ÖĞRETİM PROGRAMI
VE ETKİNLİK ÖRNEKLERİ HAZIRLAMA KOMİSYONU**

EDİTÖR VE GENEL KOORDİNATÖR

Turgut BAĞRIAÇIK

Programlar ve Öğretim Materyalleri Daire Başkanı

AKADEMİK DANIŞMANLAR

Doç. Dr. Şebnem SEVİNÇ

*Hacettepe Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu
İşitme-Konuşma Eğitimi Ünitesi*

Yrd. Doç. Dr. Zeynep AÇAN AYDIN

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dilbilimi Bölümü

KOMİSYON ÜYELERİ

Ahmet YİĞİT / Rehberlik

Aslı GÜNAYDIN / Bilgisayar Öğretmeni

Çağlar YELLİ / Sınıf Öğretmeni

Filiz ÇAKIR / Özel Eğitim Öğretmeni

Galip DEMİRAY / Meslek Öğretmeni

Gülhan TUTGUN / Ölçme ve Değerlendirme

Hasan Hüseyin SACI / Özel Eğitim Öğretmeni

İbrahim DEMİRDÖĞEN / Özel Eğitim Öğretmeni

Mehmet Akif SÜTCÜ / Program Geliştirme Uzmanı

Mustafa Galip DUZCU / Program Geliştirme Uzmanı

Serkan TOHUMCU / Özel Eğitim Öğretmeni

MÜZİKLİ RONT

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 1. İşaretin genel ilke, bileşen ve özelliklerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, oyun (ront)
MATERYALLER	: Ront hareketlerini gösteren kartlar, ponponlar

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

Her öğrenci için iki adet renkli ponpon hazırlanır.

İŞLENİŞ

1. Sınıf içinde ront için uygun alan hazırlanır.
2. Öğrenciler el ele tutuşturularak halka şekline getirilir. Daha sonra ellerini bırakması istenir. Kolları iki yana açarak halka genişletilir.
3. Öğretmen çocuklarla beraber müzik eşliğinde ronta başlar.

Ront Hareketleri

- Her iki elini başlarının üzerinde birleştirilir. Sonra aşağıya vücudun iki yanına indirilir. Bu hareket üç kere tekrarlanır.
- Kollar yere paralel olarak öne uzatılır ve eller çapraz pozisyona getirilir. Sonra eller bel hizasında arkalarına saklar. Bu hareket üç kere tekrarlanır.
- Sağ el başın üstüne konur sonra sol el konur.
- Sağ el ve sol sırayla aşağıya indirilir.
- Her iki eliyle yüzünü kapatır.
- Sağ el, sol omuza; sol el, sağ omuza vurulur sonra yanlara bırakılır.
- Her iki el göğüs hizasında çapraz olarak birleştirilir.
- Her iki el bele konularak bel çevrilir.
- Sağ el, sol bacağa; sol el, sağ bacağa vurulur.
- Sağ el 450 açıyla sağa açılır, sol el 450 açıyla sola açılır.
- Öğrenciler yan yana tek sıra haline getirilir (Sınıf mevcuduna göre iki sıra yapılabilir.).
- Sağ kol yere paralel olacak şekilde sağa doğru açılır. Sonra indirilir. Sol kol yere paralel olacak şekilde sola doğru açılır. Sonra indirilir. Bu hareket üç kere tekrarlanır.
- Sağ kol yere paralel olacak şekilde öne doğru kaldırılır. Sol kol yere paralel olacak şekilde öne doğru kaldırılır. Her iki el yan yana getirilir, aynı anda aşağı ve yukarı doğru indirip kaldırılır. Bu hareket üç kere tekrarlanır.
- Her iki kol yana açılır. Sağ kol yere paralel olacak şekilde öne doğru getirilir. Sol kol yere paralel olacak şekilde öne doğru getirilir. Her iki el zıt yönde aşağı yukarı hareket ettirilir. Sonra her iki el vücudun iki yanına alınır.
- Sağ el öne uzatılır, sol el daire çizer. Sol el öne uzatılır, sağ el daire çizer. Her iki el vücudun iki yanına alınır. Sonra eller başın üzerinde birleştirilir, daha sonra eller vücudun iki yanına alınır. Eğilerek selam verilir. Ponponlar havaya kaldırılıp sallanır.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

AİLE AĞACI

DERS

: TÜRK İŞARET DİLİ

SINIF

: 1, 2, 3

SÜRE

: 40'+ 40'

KAZANIMLAR

: 5. Aile, akraba ve yakın çevresine ait ifadelerin işaretlerini tanır.

YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

: Gösterip yaptırma, soru-cevap

MATERYALLER

: Aile bireylerinin fotoğrafları, A3 boyutunda renkli karton, yapıştırıcı, çeşitli yapraklar ve çiçekler

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

Öğretmen bir gün önce bütün öğrencilerden aile bireylerinin fotoğraflarını okula getirmelerini ister. Bu amaçla öğretmen de kendi aile bireylerinin fotoğraflarını getirir.

İŞLENİŞ

1. Öğretmen A3 boyutundaki karton üzerine kendi aile bireylerinin fotoğraflarını yapıştırarak aile ağacını (soy ağacı) oluşturur. Ağaç üzerine anne, baba, abla, ağabey, kardeş, aile, dede (büyükbaba), nine (anneanne ve babaanne), hala, amca, teyze, dayı fotoğraflarını yapıştırırken her kavramı işaret dili ile tanıtır ve öğrencilerin de her kavramın işaret dili ile ifadesini yapmalarını sağlar.
2. Öğretmenin aile ağacı tamamlandıktan sonra bu kez öğretmen her öğrencinin kartonu ve aile fotoğrafları ile birlikte etkinlik masasına gelmesini ve tüm öğrencilerin önünde karton üzerine aile bireylerinin her birini önce işaret dili ile tanıtmalarını, sonra yapıştırmalarını sağlar. Böylelikle her öğrenci fotoğrafları renkli kartona yapıştırarak kendi aile ağacını oluşturur.
3. Son olarak öğrenciler getirmiş oldukları yaprak ve çiçeklerle aile ağacı kartonunu süslerler.
4. Etkinlik sonucunda ortaya çıkan aile ağacı kartonları en az bir hafta süreyle sınıfta asılı kalır.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

GİYSİLERİ TANIYORUM

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 6. Vücudun temel bölümleri ile ilgili ifadelerin işaretlerini tanır. 10. Giyeceklerle ilgili ifadelerin işaretlerini tanır. 27. Sorulara cevap verir. 28. Sorular sorar.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, soru-cevap, oyun
MATERYALLER	: İnsan vücudu maketi, öğrencilerin günlük hayatlarında kullandıkları ve evlerinden getirdikleri giysiler, askı, askılık, "giymek, çıkarmak, takmak, yırtmak, dikmek" eylemlerinin görsellerinin bulunduğu küçük kartlar.

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

Öğretmen,

1. Bir gün önce velilerden öğrencilerin çeşitli giysilerini okula göndermelerini ister.
2. Önceden getirdiği maketi, öğrencilerin olmadıkları sırada öğretmen masasının altına saklar.
3. "Giymek, çıkarmak, takmak, yırtmak, dikmek" eylemlerinin görsellerinin bulunduğu küçük kartları önceden bir ceketin farklı ceplerine (öğrenciler görmeden) koyar.

İŞLENİŞ

1. Öğrencilerin "U" düzeninde oturmaları sağlanır. Elbise askılığı öğrencilerin görebileceği (sınıf tahtasının önüne) uygun bir yere konur.
2. Öğretmen giyecek, elbise, ceket, pantolon, mont (kaban), gömlek, etek, tişört, şort, atlet, külot, çorap, pijama, eldiven, atkı, şapka, ayakkabı, terlik, bot, kemer sözcüklerinin işaretlerini yaparak giysileri tek tek işaret dili ile tanıtır. Öğrencilerden de işaretleri tekrar etmelerini ister.
3. Öğrencilerin gözlerini kapatmalarını istenir. Maket saklandığı yerden çıkarılarak öğrencilerden gözlerini açmalarını istenir.
4. Öğretmen maket üzerinde vücudun bölümlerini ve işaretlerini işaret dili ile göstererek öğrencilerin tekrar etmelerini sağlar.
5. Her öğrenciden askılıktan bir giysi alması, aldığı giysinin işaretini yapması ve makete giydirmesi istenir. Seçtiği giysinin işaretini yanlış yapan öğrencilerin yanlış öğretmen tarafından düzeltilir.
6. Öğretmen öğrencilerden gözlerini kapatmalarını ister. Aynı anda maketin üzerinden şapkayı alır ve öğrencilerden gözlerini açmalarını ister.
7. Öğrencilere maketin üzerindeki hangi giysi yok?" sorusu sorulur. Cevap veren her öğrencinin ilgili giysinin işaretini yapması istenir. Diğer giysileri de öğrencilerin aynı şekilde çıkarmaları ve her giysi çıkartıldıktan sonra "Ne yok?" sorusunu sorması, diğer öğrencilerin de işaret dili ile cevap vermeleri istenir.
8. Öğretmen masanın üzerine mont, atlet, kemer ve ceplerinde resim kartlarının saklı bulunduğu ceketini koyar. Ceketini giyer, ellerini ceplerine sokar.
9. Öğretmen tarafından bir öğrenci seçilir. Seçilen öğrencinin ceketin herhangi bir cebinden bir kart alması ve aldığı kartta bulunan görselin eylemini yapması istenir. Örneğin; öğrencinin aldığı kartta "dikmek" eyleminin görseli varsa öğrenci "dikmek" eyleminin işaretini yapar ve ilgili giysi üzerinde işareti gösterir. Diğer öğrencilerden de aynı işlemi yapmaları istenerek ders sonlandırılır.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

DUYGULARIM

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'
KAZANIMLAR	: 7. Duygu ifadelerinin işaretlerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Soru-cevap, gösterip yaptırma
MATERYALLER	: Kavram kartları, ayna

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

Öğretmen bir gün önce her öğrencinin sınıfa birer ayna getirmesini ister.

İŞLENİŞ

1. Öğretmen sınıfa üzerinde mutlu, üzgün, korkmuş, kızgın, şaşkın duygu ifadelerinin yer aldığı kavram kartları getirir. (Kartların üzerinde kavramlar yazılı olmalıdır.).
2. Öğretmen her kavram kartını sırayla öğrencilere göstererek kavramın işaret dili ile ifadesini öğrencilere tanıtır. Her kavramın işaretini kendinden sonra öğrencilerin de yapmasını sağlar.
3. Öğretmen öğrencilerden beraberinde getirdikleri aynaları kendi yüzlerini görebilecekleri şekilde sıralarının üzerine koymalarını ister. Sırayla duygu kartlarını tek tek öğrencilere gösterir ve öğrencilerden gösterdiği kartta resmedilen duygunun mimiğini ve işaretini yapmalarını, aynaya bakarak kontrol etmelerini ister. Bu esnada öğretmen her öğrencinin işaretini kontrol eder.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

HAZİNE AVI

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 8. Hayvanlar ve bitkiler ile ilgili ifadelerin işaretlerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, oyun
MATERYALLER	: Kavram kartları, sınıf krokisi, iki adet pano (büyük boy karton vb.), yapıştırma

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

1. Öğretmen sınıfa üzerinde kuş, kedi, köpek, at, eşek, inek, koyun, keçi, tavuk, horoz, ördek, aslan, fil, zürafa, ayı, tavşan, yılan, maymun, fare, kaplumbağa, kurbağa, balık, sinek, arı, ot, çiçek (gül, lüle, papatya), ağaç ve yaprak görsellerinin bulunduğu kartlar getirir (Kartların üzerinde kavram yazılı olmalıdır.).
2. Öğretmen sırayla yukarıda verilen her hayvan ve bitkinin işaret dili ile ifadesini öğrencilere göstererek tanıtır. Her hayvan ve bitkinin öğretmen tarafından tanıtımından sonra öğrencilerin de bu işaretleri yapması istenir. İlgili kavramın tanıtımından sonra (varsa) hayvan ve bitki ile ilgili eylem (örneğin, uçmak, yüzmek, ısırma, ağaç dikmek, çiçek açmak gibi) de tanıtlır. Aynı şekilde ilgili eylemin işaretinin de öğrenciler tarafından tekrar edilmesi sağlanır.
3. Öğretmen, önceden hazırladığı ve başlığında “Hayvanlar” ve “Bitkiler” yazan iki büyük panoyu (büyük boy karton vb.) sınıfın uygun yerlerine asar. Öğrencilere tanıttığı hayvan ve bitki görsellerinin bulunduğu küçük kartları, sınıfın farklı yerlerine saklayacağını belirterek öğrencileri kısa bir süreliğine sınıfın dışına çıkarır.
4. Öğretmen kartları sınıfın uygun yerlerine (çanta, defter, kitap, örtü altı, perde arkası vb.) saklar. Bir kâğıda sınıf krokisi çizer. (Krokinin önceden çizilmesi zaman kazanma açısından yararlı olur.) Kartların nerelere saklandığı bu kroki üzerinde işaretlenir.
5. Öğrenciler sınıfa alınarak gönüllü öğrencilerden başlamak üzere sırayla her öğrencinin öğretmen tarafından kendisine verilen krokiye bakarak saklanan kavram kartlarından seçtiği bir kartı bulması istenir. (Sınıftaki öğrenci sayısına göre her öğrencinin birden fazla kavram kartını bulması istenebilir. Öğretmen her öğrenciye fırsat tanıyacak şekilde gerekli düzenlemeyi yapmalıdır.)
6. Kartların tamamı bulunduktan sonra her öğrenci bulduğu kartın/kartların üzerinde bulunan hayvan ya da bitkinin ne olduğunu (varsa ilgili eylemi) işaret dili ile ifade eder. Bulduğu kartın/kartların tanıtımını yapan öğrenci bulduğu kartın/kartların üzerindeki görsel hayvansa kartı/kartları üzerinde “Hayvanlar” yazan panoya, eğer bitki ise üzerinde “Bitkiler” yazan panoya yapıştırır.
7. Kartın/kartların üzerindeki hayvan ya da bitkinin işaretini doğru yapan ve doğru panoya yapıştıran öğrenciler diğer öğrenciler tarafından alkışlanır. Öğretmen tarafından işareti yanlış yapan ya da yanlış panoya yapıştıran öğrencinin ise doğru işareti yapması ya da doğru panoya yapıştırması sağlanır. Etkinlik sonucunda ortaya çıkan panolar (kartonlar) en az bir hafta süreyle sınıfta asılı kalır.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

MESLEK ZİNCİRİ

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+40'
KAZANIMLAR	: 12. Mesleklerle ilgili ifadelerin işaretlerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, oyun
MATERYALLER	: Kavram kartları

SÜREÇ

1. Öğretmen tarafından sınıfa üzerinde öğretmen, asker, terzi, doktor, hemşire, aşçı, şoför, polis, işçi, memur, kasap, berber, manav, bakkal, çiçekçi, simitçi, fırıncı, sütçü, sucu, kitapçı, çiftçi görsellerinin bulunduğu kartlar getirilir (Kartların üzerinde kavram yazılı olmalıdır.).
2. Öğretmen sırayla yukarıda verilen mesleklerin işaret dili ile ifadesini öğrencilere göstererek tanıtır. Her mesleğin öğretmen tarafından tanıtımından sonra öğrencilerin de bu işaretleri yapması istenir. İlgili kavramın tanıtımından sonra varsa mesleklerle ilgili eylem (örneğin, satmak, öğrenmek, öğretmek, dikmek, hasta olmak, iyi olmak, pişirmek, çalışmak, kesmek, sürmek, sulamak, sağımak, aşı yapmak gibi) de tanıtılır. Aynı şekilde bu eylemin işaretinin de öğrenciler tarafından tekrar edilmesi sağlanır.
3. Öğretmen, öğrencilere tanıttığı meslek görsellerinin bulunduğu kartları karışık olarak dağıtır. Her öğrenci aldığı görseli arkadaşlarının göreceği şekilde kendi vücuduna yapıştırır (iliştirir).
4. Gönüllü öğrencilerden başlamak üzere sırayla her öğrenci önce kendi kartında bulunan görseldeki mesleği ve varsa bu meslekle ilgili eylemi işaret dili ile ifade eder. Ardından arkadaşlarının arasından seçtiği birisinin mesleğini işaret dili ile ifade eder.
5. Bir önceki öğrenci tarafından mesleği ifade edilen öğrenci önce kendi mesleğini ve varsa o meslekle ilgili eylemi işaret dili ile ifade eder. Sonra arkadaşlarının arasından seçtiği birisinin mesleğini işaret dili ile ifade eder. Süreç bu şekilde devam eder. Öğretmen tekrarları engellemeli, her öğrenciye sıra gelmesini sağlamalıdır.)

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

OKULU TANIYORUM

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 14. Okulun bölümleri ve okul eşyaları ile ilgili eylem ifadelerinin işaretlerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, oyun
MATERYALLER	: Kavram kartları, tombala kartları, torba, pullar

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

1. Öğretmen sınıfa üzerinde okul, bahçe, sınıf, sıra, masa, sandalye, tahta, dolap, tahta kalem, tahta silgisi, pano, Atatürk, İstiklal Marşı, Türk bayrağı, bilgisayar, projeksiyon, çöp kutusu, çanta, kalem, kalemlik, kitap, defter, boya kalem, sulu boya, pastel boya, fırça, silgi, kalemıraş, makas, bant, yapıştırıcı, cetvel, kâğıt, oyun hamuru, dosya, şemsiye, Türkçe, matematik, hayat bilgisi, görsel sanatlar, serbest etkinlikler, oyun, fiziki etkinlikler, müzik, ders, konu, ödev, karne, teneffüs, tatil, öğretmen, öğrenci, okul müdürü, hizmetli görsellerinin bulunduğu kartlar getirir (Kartların üzerinde bulunan görselin altında ilgili kavramın adı yazılı olmalıdır.).
2. Öğretmen yukarıda verilen her kavramın işaret dili ile ifadesini öğrencilere göstererek tanıtır. Tanıtım esnasında sınıf ortamında bulunan eşyalar (sıra, masa, sandalye, tahta, dolap, tahta kalem, tahta silgisi, pano, Atatürk, İstiklal Marşı, Türk bayrağı, bilgisayar, projeksiyon, çöp kutusu) ya da bölümler (sınıf) ile öğrencinin okulda kullandığı eşyalar (çanta, kalem, kalemlik, kitap, defter, boya kalem, sulu boya, pastel boya, fırça, silgi, kalemıraş, makas, bant, yapıştırıcı, cetvel, kâğıt, oyun hamuru, dosya) öğretmen tarafından gösterilir. Her kavramın öğretmen tarafından tanıtımından sonra öğrencilerin de bu işaretleri yapması istenir. İlgili kavramın tanıtımından sonra (varsa) ilgili eylem (örneğin, okumak, yazmak, çalışmak, dinlemek, toplamak, çıkarmak, yapıştırmak, kesmek, boyamak, çizmek, öğrenmek, öğretmek, anlamak, bilmek, tekrar etmek, saymak, sıra olmak) de tanıtılır. Aynı şekilde ilgili eylemin işaretinin de öğrenciler tarafından tekrar edilmesi sağlanır.
3. Öğretmen, öğrencilere üzerinde kavram resimlerinin bulunduğu tombala kartları dağıtır. Kavramların yazılı olduğu kartları tombala torbasına koyar.
4. İlk aşamada öğretmen, torbadan çektiği kavramın resmini gösterir. Öğrencilerden de elindeki kartlarda o kavram varsa üstüne pul koymalarını ister.
5. Tüm kavramları pulları ile kapatan öğrenci elini kaldırır.
6. İkinci aşamada öğretmen, torbadan çektiği kavramın işaretini yapar. Öğrencilerden de elindeki kartlarda o kavram varsa üstüne pul koymalarını ister.
7. Tüm kavramları pulları ile kapatan öğrenci elini kaldırır ve kartlarındaki kavramların işaretini yapar.
8. Etkinliğin devamında öğrencilere okul gezdirilir. Bu amaçla okul müdürünün odası ve varsa hizmetli odası ziyaret edilebilir.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

HASTA OLDUM

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+40'
KAZANIMLAR	: 15. Sağlıkla ilgili temel ifadelerinin işaretlerini tanır. 32. Günlük konuşmada geçen en temel ifadeleri Türk İşaret Dili ile kullanır. 33. Konuşmalarında betimlemeler yapar. 34. Düzeyine uygun olarak kendine güvenli ve akıcı konuşur.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Soru cevap, gösterip yaptırma, rol oynama
MATERYALLER	: Sıralı olay kartları, takma bıyık, ateş ölçer, stetoskop, dil çubuğu, şurup, beyaz önlük, tabak, kâse, kaşık, poşet, bayan kol çantası, peruk ya da başörtüsü.

SÜREÇ

BİRİNCİ AŞAMA

1. Öğretmen tarafından önceden temin edilen ve ek-1 çalışma kâğıdında olayları özetlenen sıralı olay kartları öğrencilere sırayla gösterilir.
2. Her kart gösterildikten sonra önce öğretmen, sonra öğrenciler tarafından ilgili kartta resmedilen olay işaret dili ile ifade edilir.

İKİNCİ AŞAMA

Öğretmen ek-1'de verilen sıralı olay kartlarına göre öğrencilere rol dağılımı yapar. Roller dağıtıldıktan sonra öğrencilere rollerine hazırlık amacıyla uygun bir süre verilir. Süre bitiminde olay rollere uygun olarak sahnelenir. Gerekirse öğretmen de bu çalışmada rol alabilir.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

SIRALI OLAY KARTLARI

-Özet-

1. Çocuk parkta oyun oynuyor.
2. Çok terliyor. Soğuk su içiyor.
3. Çocuk ateşleniyor. Annesi elini çocuğun başına koyuyor ve çocuğunun hasta olduğunu anladığını mimikleri ile gösteriyor.
4. Anne ve baba çocuğu doktora götürüyor. Doktor çocuğu muayene ediyor.
5. Muayene sonrası masasına geçerek reçete yazıyor.
6. Çocuğun babası eczaneden doktorun yazdığı ilaçları satın alıyor.
7. Birlikte eve geliyorlar. Anne yatmakta olan çocuğa çorba içiriyor.
8. Çorbadan sonra annesi ilaçlarını veriyor.
9. Çocuk iyileşiyor.

SPOR-OYUN

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 2. Alfabedeki harfleri parmak alfabesi işaretleri ile eşleştirir. 16. Spor, oyun, sosyal alan ve aktivitelerle ilgili temel ifadelerin işaretlerini tanır. 25. Parmak alfabesini akıcı ve anlaşılır şekilde uygular.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, kart eşleştirme tekniği
MATERYALLER	: Kavram kartları, işaret kartları

SÜREÇ

1. Öğretmen sınıfa üzerinde spor, futbol, basketbol, voleybol, masa tenisi, yüzme, satranç, top, raket, kale, kaleci, madalya, hakem, forma, saklambaç, seksek, ip atlama, körebe, mendil kapmaca, misket, yakan top gibi oyun aktivitelerinin yanı sıra sinema, tiyatro, kütüphane, müze, cami ve hayvanat bahçesi görsellerinin bulunduğu kartlar (Kartların üzerinde bulunan görselin altında ilgili kavramın adı yazılı olmalıdır.) ve kavramların işaretlerinin bulunduğu kartları getirir.
2. Öğretmen sırayla yukarıda verilen her kavramın işaret dili ile ifadesini öğrencilere göstererek tanıtır. Her kavramın öğretmen tarafından tanıtımından sonra öğrencilerin de bu işaretleri yapması istenir. İlgili kavramın tanıtımından sonra (varsa) ilgili eylem (örneğin spor yapmak, oynamak, yüzmek, top atmak, atlamak, zıplamak, saklanmak, yakalamak, topla vurmak, kaçmak, kovalamak, kazanmak, kaybetmek, başlamak, bitmek, durmak, eşleştirmek, ziyaret etmek gibi) de tanıtılır. Aynı şekilde ilgili eylemin işaretinin de öğrenciler tarafından tekrar edilmesi sağlanır.
3. Öğretmen her biri sınıftaki öğrenci sayısının yarısı kadar kart içeren iki dizi kart hazırlar. Birinci dizide; öğrenilenlerle ilgili kavramlar, ikinci dizide ise birinci dizidekilerle eşleştirilebilecek işaretler bulunur. Dizilerden birindeki kartlar numaralandırılır.
4. Öğretmen kartları sınıfa dağıtır. Öğrencilere, kendilerine gelen kartlarla ilgili hazırlık yapmaları için belli bir süre verir.
5. Öğrenciler sınıfın içinde dolaşarak ve arkadaşlarıyla konuşarak ellerindeki kartın eşini ararlar.
6. Kartlarını eşleştirenler bir grup oluşturur.
7. Öğretmen tüm kartlar eşleştirildikten sonra kart numaralarını rastgele söyler. Elindeki kartla öğretmenin numarasını söylediği kart eşleşen öğrenciler, elindeki karttaki kavramın ne olduğunu parmak alfabesiyle yazarak gösterirler.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

RENGARENK

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+40'
KAZANIMLAR	: 17. Renklerle ilgili ifadelerinin işaretlerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma
MATERYALLER	: Arkasında renk işaretlerinin görseli bulunan renkli fon kartonları, parmak boyası

SÜREÇ

1. Öğretmen, arkasında renk işaretlerinin görseli bulunan renkli fon kartonları, parmak boyası getirir. Öğrencileri okulun merdivenlerine götürür.
2. Öğretmen kullanılacak malzemeleri öğrencilere göstererek tanıtır.
3. Öğretmen renkli fon kartonlarını öğrencilere dağıtır.
4. Öğrenciler her basamağa farklı bir renk olmak üzere yapıştırır.
5. Öğretmen öğrencilerden aşağıda beklemelerini ister ve merdiven basamaklarından iner. İnerken de basamaklarda hangi renk fon kartonu var ise o rengin işaretini yapar.
6. Öğretmen fon kâğıdını döndürüp yaptığı işaret ile yapıştırılmış olan işaretin doğru olup olmadığını kontrol eder ve doğru yaptığı her işaret için öğrencilerden alkış ister.
7. Öğretmen sırası ile öğrencilerden aynı etkinliği yapmalarını ister. (Öğrencilerin yaptığı işaret ile fon kâğıdının arkasındaki işaret aynı ise öğrenciler alkışlanır, aynı değil ise öğrencinin fon kâğıdının arkasındaki işareti tekrarlaması sağlanır.)
8. Öğretmen öğrencilerde işaretleri pekiştirmek için renklerin işaretlerini yaparak, merdiven basamaklarındaki fon kartonlarını almalarını ister. (Her öğrenci kendi aldığı fon kartonunu kendisi sınıfa götürür.)
9. Öğretmen sınıfa döndükten sonra öğrencileri etkinlik masasının etrafına toplar. Ortaya beyaz bir fon kartonu koyar. Her öğrenciye elinde tuttuğu fon kartonunun renginin işaretini yapmasını ister. İşareti yapan öğrenciye aynı renk parmak boyaya elini batırmasını ve boyalı eli ile beyaz fon kâğıdına bastırmasını ister.
10. Öğretmen beyaz fon kâğıdına basmış oldukları öğrencilerin el izlerinin ortasına isimlerini yazar ve fon kâğıdını görsel sanatlar köşesine asarak etkinliği sona erdirir.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

ZITLİKLER

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 18. Zıt kavramlarla ilgili ifadelerin işaretlerini tanır.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Gösterip yaptırma, oyun
MATERYALLER	: Kavram kartları, oyuncak arabalar

SÜREÇ

1. Öğretmen sınıfa üzerinde büyük-küçük, uzun-kısa, yukarı-aşağı, alt-üst, ön-arka, iç-dış, sağsol, yakın-uzak sözcüklerinin işaretlerinin parmak alfabesi ile tanıtımının yapıldığı kavram kartları ve biri (diğerine göre) büyük, biri küçük olmak üzere iki oyuncak araba getirir (Kartların üzerinde kavram yazılı olmalıdır.).
2. Öğretmen kavram kartlarını göstererek verilen kavramların işaret dili ile ifadesini öğrencilere tanıtır. Her kavramın ilgili işaretini kendinden sonra öğrencilerin de yapmasını sağlar.
3. Öğretmen büyük-küçük ve uzun-kısa kavramlarının işaretlerini tanıtırken birbirinden farklı boyutlardaki oyuncak arabalardan yararlanır. Bu amaçla iki arabayı karşılaştırarak hangisinin diğerine göre büyük, diğerine göre küçük, diğerine göre uzun ve diğerine göre kısa olduğunu sorarak öğrencilerin işaret dili ile ilgili kavramları tanımlarını ve doğru kullanmalarını sağlar.
4. Öğretmen bir öğrenciyi sınıf dışına çıkarır. Arabalardan küçük olanı sınıfta uygun bir yere (örneğin bir öğrencinin kalem kutusuna) saklar. Sınıftaki öğrencileri 6 gruba ayırır. Her grubun arkadaşlarının saklanan nesneyi bulabilmesi için yukarı-aşağı, alt-üst, ön-arka, iç-dış, sağ-sol, yakın-uzak kavramlarının işaretlerinden birini kullanarak yardımcı olacaklarını belirtir. Bu amaçla gruplar, yukarı-aşağı, alt-üst, ön-arka, iç-dış, sağ-sol, yakın-uzak kavramlarından biri ile eşleştirilir.
5. Sınıfa alınan öğrencinin saklanan nesneyi bulabilmesi için gruptaki öğrencilerin hep birlikte işaret dili ile yönlendirme yapmaları sağlanır. Örneğin öğrenci sınıfa girdiğinde birinci grup sağsol işaretleri, ikinci grup ön-arka işaretleri, üçüncü grup yakın-uzak işaretleri, dördüncü grup altüst işaretleri, beşinci grup yukarı aşağı işaretleri ve son grup iç-dış işaretleri yapar. Öğrenci saklanan nesnenin uzağında ise "uzak", yakınında ise "yakın" işareti yapılı. Etkinlik, öğrencinin saklanan oyuncak arabayı bulması ile son bulur.
6. Etkinliğin sonunda öğrenci saklanan nesneyi bulduğunda hep birlikte alkışlanarak ödüllendirilir.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

PARMAK ALFABESİ

DERS	: TÜRK İŞARET DİLİ
SINIF	: 1, 2, 3
SÜRE	: 40'+ 40'
KAZANIMLAR	: 2. Alfabedeki harfleri parmak alfabeti işaretleri ile eşleştirir. 25. Parmak alfabetini akıcı ve anlaşılır şekilde uygular.
YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	: Soru-cevap, gösterip yaptırma
MATERYALLER	: Büyük boy renkli karton, alfabedeki her harfin ayrı ayrı yazılı olduğu renkli kartlar.

SÜREÇ

DERSE HAZIRLIK

1. Öğretmen her harf için önceden hazırlanmış renkli kartlar temin ederek sınıfa getirir.
2. Öğretmen büyük boy kartonu (mukavva) çizgi film kahramanları veya sahne perdesi şekline sokar. Kartonun ortasından kollarının geçebileceği kadar iki delik açar. Karton öğretmen masasında dik duracak şekilde yerleştirilir.

İŞLENİŞ

1. Öğretmen sahne/dekor olarak kullanacağı büyük boy kartonu öğretmen masasına bütün öğrencilerin görebileceği şekilde yerleştirir. Türkçe alfabesindeki harflerin bulunduğu kartları etkinlik masasının üzerine yayar. Öğrencilerin de masanın etrafında toplanmasını sağlar.
2. Öğretmen kartonun deliklerinden kollarını geçirerek öğrencilere Türkçe alfabesindeki herhangi bir harfi parmak alfabetiyle gösterir. Öğrencilerden de işaretini yaptığı harf kartını etkinlik masasındaki kartlar arasından bularak havaya kaldırmalarını ister. Yanlış kart bulunmuşsa öğretmen, öğrenciler doğru kartı bulana kadar ilgili harfi parmak alfabeti ile yapmaya devam eder. Havaya kaldırılan kart doğru ise yan tarafa alınır. İşlemler Türkçe alfabesindeki tüm harfler için ayrı ayrı tekrarlanır.
3. Öğretmen istekli öğrencilerden başlamak üzere öğrencileri sınıfın önüne alır. Havaya kaldırdığı harf kartının işaretini öğrencinin yapmasını ister. Bu işlem her öğrenci ile gerçekleştirilir.

DEĞERLENDİRME

Etkinliğin değerlendirilmesinde gözlem formu kullanılabilir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ